

15. Ons derde bezoek aan Nederland.

Vertaling van: 15. Our third visit in Holland
Door Corrie W. Moerman van Leeuwen

Zondag, 14 juni 1981,

Tegen de middag waren we klaar om te vertrekken voor onze reis naar Jack en Grace in Alberta. Na de kerk werden we verwend met een warme maaltijd, nu bij Murray en Carol en vervolgens reden we door naar Clearwater voor een goede nacht rust. We kwamen de volgende dag, laat in de middag, in Redwater aan bij Jack en Grace. We werden weer tot in de puntjes verzorgd. De volgende dag brachten ze ons naar het vliegveld, Lisa van Jan en Ina, ging met ons mee. Ze was opgewonden voor haar bezoek aan oma Annie. Toen we acht uur gevlogen hadden, werden wij ook steeds meer opgewonden over het weerzien van onze geliefden. Tot hier toe besteedde we de tijd aan het reizen en hadden niet veel tijd om ergens over na te denken. Maar nu kregen we een beeld van onze broers en zusters op het vliegveld! Het was acht jaar geleden dat we thuis waren geweest om onze 25ste trouwdag te vieren.

We vertrokken een half uur te laat en kwamen een half uur te vroeg aan, dankzij een sterke wind mee. Onze reis was prachtig met de hele weg zon op één uur na. Het was de kortste nacht die we ooit gehad hebben.

We werden door een aantal broers en zussen verwelkomd. Zoals altijd was het heel emotioneel voor mij om ze allemaal weer te zien, vooral mijn moeder, waar we drie weken logeerden. Ik vroeg aan papa, "Gaaf het altijd zo, als we naar huis gaan?" Mijn lieve, verstandige man antwoordde: "Maak je geen zorgen Mama, zo ben je!" Dat bevrijdde me, veel tranen of weinig, ik kon het laten komen zoals ik me voelde. Papa was altijd zo rustig, hoewel hij net zo veel van zijn familie hield als ik de mijne. Ik heb vaak gedacht en gewenst dat ik zo kon zijn als hem, maar dat was niet nodig. Dit doet me denken aan de vraag die ik papa gesteld heb tijdens onze Gouden huwelijksfeest: "heeft het je ooit geïrriteerd of zelfs geërgerd dat ik vaak meer lachte dan jij?" Het was niet nodig omdat opnieuw te vragen, maar ik ben blij dat ik het gedaan hebt. Ik moest deze bevestiging nog een keer horen 'Mam, ik heb altijd van je gehouden zoals je bent. "

We gingen met alle broers en zussen Van Leeuwen naar Oma's appartement. Het was een prachtige feest, dat enkele uren duurde. Het was tot in detail georganiseerd en we genoten er ten volle van. Papa was mij steeds tot steun en ving mij op in momenten van zwakheid en vermoeidheid. Hij was er altijd om mij op te beuren.

Na de lunch hadden we een dutje nodig en Oma ook. Na het avondeten kwam papa's familie voor de avond. Zij verzorgden zelf het serveren enz. en Oma vond het net zo fijn als wij. Het was de gewoonte geworden, sinds we naar Canada vertrokken waren, dat zij met onze verjaardagen ook bij elkaar kwamen om het te vieren. Na de eerste dag toen we iedereen ontmoet hadden, hebben we een paar dagen rust gehouden.

18 juni: Jan maakte een begin met de voorbereiding van een preek voor 5 juli in Schipluiden. Ik maakte telefonisch afspraken met al onze broers en zussen om hen thuis te bezoeken. We hebben dit alle vier keer gedaan dat we thuis waren. We vonden dit persoonlijk contact van grote waarde, hoewel het ook heel "gezellig" is als we met de hele menigte bij elkaar zijn! 's Avonds bezochten we Nico en Janny Van Leeuwen in Delft. Het was een heerlijke avond. Ze spraken zo open over wat de Heer doet in hun leven.

19 juni: We brachten het grootste deel van de dag op de boerderij van mijn zus Teuns en haar man Frank door. Ik heb altijd van die oude boerderij met het "Rieten Dak" gehouden. In

1943, toen Frank's ouders met pensioen gingen zijn ze getrouwd en hebben het overgenomen. Ze reden ons rond en lieten ons de vier Huizen zien, waar hun zonen die aan de kost te komen door de boerderij, vooral met het telen van groente, wonen. De andere vier zonen wonen elders. Één emigreerde naar Australië. Mijn zus (86 jaar oud) woont nu nog steeds in hun nieuw gebouwde huis, dicht bij de oude boerderij waar één van haar zonen woont met zijn gezin. We bezochten ook papa's neef Jan van Vliet en familie en daarna mijn nicht die onze burens waren in Nederland. Beiden woonden in dezelfde straat. We konden niet voorbij gaan toen we hoorden dat we zo dicht bij haar waren. Ik ging vaak met haar om toen ik tiener was. Ik verloor het contact nadat we vertrokken waren.

Wanneer je je thuisland verlaat heb je het gevoel dat met iedereen die je achterlaat in contact blijft, maar het duurt niet lang voordat je erachter komt dat dit onmogelijk is. Ik heb geleerd dat je niet alles tegelijk los kunt laten wat je jaren dierbaar was. De antwoorden voor de meeste van de immigratie problemen kwamen maar erg langzaam. Het komt er op neer op God te vertrouwen, dat dit Zijn plan voor jou was. Er is geen andere manier om een nieuw begin in een ander land te maken. Het was een prachtige dag met een koningsmaal zo te zeggen. Maar het belangrijkste van alles, vol van liefde, verdergaand waar we gebleven waren.

Een reis naar huis geeft je veel vreugde door het weerzien van al je dierbaren. Je kunt het vergelijken met het plukken van een mooie roos met doornen, want de pijn komt wanneer het tijd is om weer te vertrekken. "Als je veel liefde hebt, heb je soms ook veel te huilen."

20 juni: 's Morgens gingen Jan en ik schoenen kopen. We hadden elke dag veel gelopen en ik moest een betere ondersteuning voor mijn voeten hebben. Dit was de dag van de "Van Leeuwen reünie". Het werd gehouden in het verenigingsgebouw (Het Anker) naast de kerk in Schipluiden. Moeder en al mijn broers en zussen waren aanwezig met de meeste van hun kinderen, zeventig in totaal. Het was een mooi feest. We hebben met iedereen gesproken die er was. Het was een spel voor ons om te raden met wiens kind we spraken. Moeder zat naast ons en zei tegen haar kleinkinderen: "Niet vertellen wie je bent, ze kunnen het wel raden". Mijn broer Kees, die ceremoniemeester was, want Klaas was in 1977 overleden, kondigde aan dat iedereen niet langer dan 3 minuten met ons kon praten, te beginnen met de jongste generatie. Het was een prettige ervaring om met de meeste, zo niet alle, te praten die in de leeftijd van tien tot vijftientig jaar waren. Wij raadden maar twee keer de verkeerde 'stam'. Niet slecht als je ze niet hebt zien opgroeien. Het waren prachtig uren samen met veel eten en drinken. Zonder het te beseffen hadden we iedereen vermaakt, kregen we te horen. Bij het afscheid werd ons een foto van de "Lovers Lane" bij het "Huis ten Dorp" aan geboden door de kinderen van mijn oudste zus. Het was een heel fijne reünie, die we altijd hebben gekoesterd.

Zondag 21 juni: Gedurende de drie weken dat we bij Oma van Leeuwen waren, werd 10 dagen alles door mijn broers en moeder geregeld. Daarna waren het de Moermannen die voor ons zorgden, hoewel we steeds bij Oma geslapen en elke dag ontbeten hebben. We genoten ervan. We gingen naar onze kerk in Schipluiden met alle onze jeugdherinneringen. De zondagse diensten, de plaats waar zijn gedoopt en onze openbare geloofsbelijdenis deden (Jan in 1943 vlak voordat hij niet meer kon thuis kon zijn en ik in 1945). Dit was de plek waar we trouwden, drie weken voordat we naar Canada vertrokken. Het maakt niet uit hoe je naar je bezoek naar huis uitkijkt. (vier keer in 55 jaar). Het is altijd ontroerend, voor mij meer dan voor papa. Het was mooi om mijn broer Teun weer veel van mijn favoriete liederen voor en na de dienst op het pijporgel te horen spelen. We brachten de rest van de dag door op de boerderij waar ik geboren ben samen met mijn broer Aad en familie. Vanwege het koude weer zijn we niet veel naar buiten gelopen wat we graag gedaan hadden. Het was de laatste keer dat in mijn (geboorte) huis was. In 1994, toen we onze laatste reis samen ondernamen, was de boerderij verkocht en mijn broer verhuist naar de provincie Zeeland. Gerard, de jongste van onze familie, woonde ook enkele jaren op onze boerderij nadat hij getrouwd was. De boerderij was groot genoeg voor twee woningen, en het was fijn voor mijn vader dat hij zo vaak als hij wilde naar de boerderij kon fietsen. Allebei de jongens trouwden

een week na elkaar in september 1955. Vader en moeder verhuisden naar hun bejaarden woning in Schipluiden. We verbleven de rest van de dag bij Gerard en Ien. Al met al was het een mooie zondag.

22 juni: We gingen naar mijn broer Teun en zijn vrouw Annie in Maasland. We bezochten hun winkel en het was fijn om al het nieuws over hun vier getrouwde kinderen te horen. Hun oudste dochter is getrouwd met Dominee Bob (Becking) en we luisterden als rustige onderbreking naar een band van een dienst en werden verwend met heerlijke maaltijden. Dit bezoek werd heel bijzonder toen hij een poosje op zijn orgel speelde en we onze favoriete liederen zongen. We hadden in elk opzicht veel contact en de dag was te kort (zoals gewoonlijk!) De avond hebben we doorgebracht met de familie Moerman. Er was een verjaardagsfeest bij tante Pietje en oom Jan. Behalve dat papa's broer en zussen en twee van hun kinderen met hun gezin thuis waren, was de kamer vol met vrienden. Het was een prachtige avond, maar we waren aan een goede nachtrust toe, toen we weer thuis kwamen in Delft.

23 juni: Om 8 uur waren we op weg naar de provincie Friesland, waar papa's jongste (en enige) broer Jaap een boerderij gekocht heeft. Toen we in 1973 thuis waren om onze 25ste huwelijksdag te vieren, was papa's (geboorte) huis verkocht aan de gemeente om gesloopt te worden, heel erg jammer. We reden via de Wieringerdijk, die de Noordzee afsluit van de polders met veel nieuwe boerderijen en die nog in de maak nog zijn. Het zag er op zijn zachtst gezegd indrukwekkend uit. De boerderij was ook groot, met veel werk voor Tante Gre binnen en Jaap en hun drie zonen buiten. We vonden die dag op de boerderij heerlijk. Onze boerenharten klopten overuren! Deze broer van papa had veel humor en papa en ik vonden dat geweldig. Papa was het merendeel van de tijd buiten en ik bleef bij Gre, wat ik erg leuk vond. Ik denk vaak aan haar de laatste tijd, sinds ze haar man net voor Kerstmis 2003 verloor.

24 juni: We reisden door naar papa's zus Nel en haar man Anne in Sneek. Ze woonden in een huis boven een warenhuis in de stad, een groot contrast met de boerderij van de dag ervoor. Hun twee dochters kwamen thuis voor de lunch, maar hun twee getrouwde zonen hebben we niet ontmoet. Papa ging met Anne op de fiets naar zijn tuin. Het was mooi en leverde het grootste deel van het jaar groenten. Laat in de middag gingen we met Tante Ma naar haar zoon Marien zijn familie. Na een kopje koffie gingen we weer, dit keer naar haar dochter die in 1967 bij ons was. (in Edmonton) Ze trouwde met Gert Jan van Tilburg en woont in één van die heel vruchtbare polders.

Hun hele boerderij, de tuin, de gewassen en waar je maar keek, was mooi met struiken, rozen en veel andere bloemen en een heel mooi windscherm. Ik had nog nooit eerder een boerderij in "de Polder" gezien. Ze genieten te volle van het leven, dicht bij de Heer. Het was een ook genoeg om hun vier kinderen te zien. Ze hebben allemaal hun taken, maar het is een paradijselijke jeugd in een dergelijke schoonheid. Na een twee uur durende reis, kwamen we weer veilig bij Oma van Leeuwen, na twee heerlijke dagen.

25 juni: We bleven de hele dag thuis. Wat een traktatie. 's Morgens kwam een van mijn favoriete tantes bij ons op bezoek. Toen ik tien jaar was ging ik tijdens de zomervakantie een paar weken naar hun boerderij om haar te helpen met de grote schoonmaak van hun huis. Ik deed dit meerdere jaren en ik vond het leuk. Op een of andere manier werd ze mijn tweede moeder (bij wijze van spreken.) 's Avonds liepen we naar mijn broer Nico en Janny, die meerdere malen geopereerd is aan kanker. Hun sterke geloof viel op en het was een prachtige avond. Al jaren is ze nu gezond en ze genieten van hun kinderen en kleinkinderen.

26 juni: Om 10 uur kwam mijn zus Teuns om Oma te bezoeken. Ze deed dat elke woensdagochtend, sinds moeder alleen is. Om 4 uur werd ze opgehaald door haar man en zij namen ons mee naar mijn oudste zus Engel en haar man Jan. Dit was de zwager, die veel vragen had over de Heilige Geest nadat Jan was voorgedaan in de kerkdienst. Hij had

nog nooit zo'n een preek gehoord, zei hij. Jan sprak urenlang met hem en ik had een heerlijke tijd met mijn zus. Ze wonen in een mooi seniorenappartement. Jan heeft 65 jaar in het huis van zijn ouders gewoond. Toen zijn moeder overleed trouwde hij met Engel en samen zorgden zij voor zijn vader, die kort daarna stierf. Het was zo goed dat we contact met al onze broers en zussen hadden. We hadden gehoord dat ze niet met elkaar over hun geloof in Jezus Christus spraken. Daar waren we ons goed van bewust. We waren niet thuis om ze de les te lezen over deze dingen. Onze ouders lazen Gods Woord tweemaal per dag en bij het ontbijt luisterden we allemaal naar een korte boodschap van een kalender met een verhaal voor de kinderen. En er was een gebed om zegen voor de maaltijden en een gebed van dankzegging erna. Ik herinner me dat onze nieuwe dominee, die kwam toen ik 19 jaar was, voor ons persoonlijk preekte. Hij zei niet "wij" maar "jullie". Toen we in 1948 in Canada aankwamen, hoorden we dezelfde manier van preken in de Christelijke Gereformeerde Kerk in Chatham, Ontario, de thuisgemeente van mijn neef Piet Lugtigheid. Weer was een prachtige dag voorbij ver na bedtijd, (dat was thuis 11 uur.)

27 juni: Op deze zaterdag zijn we thuis gebleven bij Oma. Corine, dochter van broer Jaap deed alles voor Oma en ons om er een aangename dag van te maken. Ze deed boodschappen, kookte en ruimde op, zodat het compleet vakantie was. 's Avonds kwam één van papa's neven en zijn vrouw om ons te bezoeken. Al met al weer een zeer aangename dag!

Zondag 28 juni: We gingen naar de thuiskerk van Nico en Janny, in Delft. Hun dominee is een zoon van mijn neef, dominee Piet Lugtigheid, die tweemaal alle Hervormde kerken in Canada bezocht. (In 1962 & 1970.) Het was een groot verschil met de traditionele diensten in onze eigen kerk en zeer liturgisch. De nadruk lag op de derde wereld en alle vreselijke dingen die daar gebeuren. Vreugde, vrede of troost voor de mensen, waar ik naar hunkerde om te horen, was er niet. Ik kwam tot de conclusie dat ik was nogal kritisch van geest was. Na de dienst spraken we met de dominee. Hij vertelde ons dat hij huivert van de woorden genade en ondervinding. Tussen de diensten gingen we naar Tante Annie (van Oom Klaas) en Lisa. Ze genoot heel erg van haar bezoek en Tante Annie was erg blij met haar kleindochter. Tante Annie bracht ons naar huis en Oma had een goede dag bij Nico.

29 juni: Tante Maartje en mijn broer Piet kwamen ons de volgende ochtend halen om de dag op de boerderij in Waddinxveen door te brengen. Oma ging naar haar zus in Berkel. Dit was de familie waar ik elke zomer heen ging. Er was veel veranderd in die 35 jaar. De jongste zoon was boer en de boerderij was groot genoeg om tot twee comfortabele woningen te worden omgebouwd. Eén voor de ouders en één voor de zoons familie. We hadden een speciale dag op de boerderij van mijn broer en zijn gezin. Het zag er allemaal zo mooi uit, maar het trieste was dat de prijs voor de varkens zo laag was dat ze elke dag geld verloren. Hun jongste dochter, Ina, was invalide en kon nauwelijks lopen, zelfs niet na meerdere operaties. Ze is taallerares en heeft speciale voorzieningen in haar appartement. Vier kinderen zijn getrouwd en de jongste zoon was nog op de middelbare school. Ze waren heel open om te horen hoe het met onze kerken in Canada ging. Ina gaat naar een charismatische Bijbelstudiegroep. Toen we naar huis gingen na het eten haalden we Oma weer op en Piet, Maartje en Ina bleven de rest van de avond bij ons. Het was een zeer goede dag. We hebben van onze persoonlijke bezoeken geleerd, dat ze allemaal een sterk geloof in Jezus hebben en dat we weer echt verbonden zijn met al onze broers en zussen. (Ina overleed op kerstavond 1998, en haar vader in januari 1999. Een dubbel verlies binnen een maand. Ik kan niet bevatten hoe moeilijk dat moet zijn. Maartje is verhuisd naar een seniorenappartement in dezelfde plaats waar ze woonde.)

30 juni: We bleven die dag tot 4 uur thuis. Toen namen broer Jaap en Maartje uit Delft ons mee naar huis. Ze hebben zeven kinderen, 3 getrouwd en 4 nog thuis. Die vier waren allemaal thuis voor de gelegenheid. Het jongste meisje (Corine, is naar mij vernoemd) schrijft ons tweemaal per jaar. Hun familie is zeer muzikaal en werken mee aan verschillende

erediensten.. Cor dirigeert een koor met de familie van zijn vriendin en zijn eigen zusters. Ze hadden veel vragen over de kerk en papa beantwoordde ze allemaal. Ze hingen aan zijn lippen, bij wijze van spreken. Ik denk dat dit de meest interessante avond was. Ze waren zo enthousiast om te horen en uit te vinden hoe de dingen aan de andere kant van de oceaan gingen. Natuurlijk hebben de meeste van mijn broers het nest leeg, dit was een verrassing. Twee van mijn vriendinnen (van toen ik 14 was) kwamen op bezoeken. Het was een volle maar fijne avond.

Woensdag 1 juli:

We vierden papa's 59e verjaardag bij tante Maartje van der Ende thuis. We gingen 's morgens met oma, mijn zus Teuns en haar man naar tante Ma. We hoorden dat dit de gewoonte was met onze verjaardagen, sinds we in 1948 naar Canada vertrokken. Voor de middag hadden we enige rustige uren. Oma hield van dit bezoek en Tante Ma ook. Ze kwamen altijd bij elkaar totdat Oma overleed. Ik weet niet of er anderen zijn die dit bijhouden. Ik weet wel dat jarenlang op zondag onze brieven geruild werden. Moeder Moerman zat in de bank achter mijn moeder, dus dat was makkelijk. 35 van onze neven en vrienden kwamen 's middags en ook 8 oom en tantes. 's Avonds 31 plus al onze broers en zussen! We wipten van de ene stoel naar de andere om met iedereen een momentje te praten en de foto van ons gezin te later zien. Ook werden we verwend met ook cadeautjes, maar we waren vooral overweldigd door de vriendschap van zo velen die kwamen om ons te zien. Die dag hebben we nooit vergeten. Tante Ma had het, samen met papa's zussen, geweldig druk om 90 gasten of meer te voorzien van een overvloed aan boterkoek met amandelspijs, alle soorten van gebak, koek, chocolade, kaas en crackers, evenals koffie, thee, sinaasappel- en appelsap. We genoten van al het eten ook al hadden we er weinig tijd voor!

2 juli: We waren allebei moe na dit feest, maar toch waren we niet te moe om de verjaardag van de kleine Chris van Murray en Carol herdenken. We hadden bij tante Ma geslapen en een rustige ochtend, dat was fijn! 's Middags kwam Tante Pietje voor een kopje thee en natuurlijk spraken we over Jan's verjaardag. Ze waren blij dat we ervoor gekozen hadden om papa's verjaardag in Nederland vieren. We wisten dat een verjaardag altijd al veel betekende, maar we merkten dat het meer gewaardeerd werd als we ons konden voorstellen. We bleven een paar dagen bij de familie Moerman. 's Avonds gingen we naar de directeur van onze school in Schipluiden. Hun dochter Bertha, die mijn vriendin is sinds de eerste klas in 1931, was ook thuis met haar man, Piet. Eerst praatten we twee uur lang met onze vijfentachtig jaar oude leraar en zijn vrouw. Toen we uitgesproken waren, spraken we nog een paar uur met Piet en Bertha. Het was 33 jaar geleden dat we vertrokken waren. We hadden ze bij onze twee vorige bezoeken ook gezien, maar elk contact is altijd te kort. Mijn heimwee heeft, om die reden na elke reis de kans gehad haar lelijke kop op te steken. De bezoeken waren te kort of onze familie- en vriendenkring te groot! Ongeacht de oorzaak, heb ik nooit één dag spijt gehad dat ik mijn lieve man naar Canada gevolgd ben. Drie dingen vallen op, nu ik het meeste van mijn levensloop gedaan heb. Eén: We waren ervan overtuigd dat God ons naar Canada leidde. Twee: Papa's droom (sinds hij 14 jaar oud was) om Dominee te worden, kwam uit, hoewel het veel kracht, gebed, geduld en doorzettingsvermogen kostte! En tot slot zijn we overvloedig door de Heer gezegend, en ons hele gezin deeld mee in die vele zegeningen.

3 juli: Met andere vrienden gingen we naar een museum in Rotterdam en namen foto's van een brief uit 1573 van Papa's voorvader. Na het eten gingen we naar de enige tante die vader niet gezien had, tante Magdalena, weduwe van Cornelius Moerman. Wat een mooi voorbeeld van hoe oud te worden, klaar om elk moment naar Huis te gaan, nog bezig met de Heer te dienen op haar manier. Na dat bezoek gingen we naar het doofstomme zusje van papa, Zij woont met haar man, Hilbert, in een zeer comfortabele woning in Schipluiden. Hilbert is een gepensioneerd kleermaker die nog steeds een paar dagen werkt voor zijn plezier. Na het avondeten gingen we naar de plaats waar Papa's boerderij stond en hij liet hen zien waar hij zijn twee vingers verloor. We wandelden ook naar andere delen van de

boerderij. Ik vond het zielig voor papa, maar Mina vroeg erom. Ze was zo blij dat we er waren. We zijn ook naar een vriend geweest die met Papa in de ondergrondse strijdkrachten was tijdens de Tweede Wereldoorlog, van 1943 tot 1945. Deze vriend is sindsdien invalide en onderging net een hartoperatie. Toch kan hij een parttime baan als boekhouder aanhouden. Hij is een held in mijn ogen. Een man met een groot geloof, die op een speciale manier de geestelijke zorg voor zijn familie op zich neemt en zijn vrouw staat bij hem in alles bij. Een prachtige familie, vastgehouden en gezegend door de Heer. Het was weer een volle dag met verschillende ervaringen. We gingen naar Oma om te slapen en we sliepen als rozen, maar niet voordat we Oma een kort verslag hadden gegeven van de drie dagen die we met de familie Moerman hadden doorgebracht.

4 juli: We hadden een rustige dag deze zaterdag omdat Papa gevraagd was de volgende dag te preken. Dit vergt veel van hem. Hoewel hij drie weken de tijd had om zijn Nederlands op te poetsen. Maar de familie rekent er op, lijkt het wel, als we overkomen. Iets anders is dat we "achterlopen" met onze Nederlandse taal en dat je geen "kansel taal" hoort als je mensen bezoekt. Ik kon de hele ochtend met Oma praten, want Corine was er weer om de boodschappen en al het werk doen. Het zal weer een familiereünie worden, morgen na de dienst want het is onze laatste zondag. Oma heeft gevraagd of er koffie geschonken kon worden na de dienst in "het Anker". Ze rekent op 80 familieleden, ooms en tantes en ook een paar van onze beste vrienden. In de middag kwamen mijn broer Kees en zijn vrouw Henny uit Enchede (aan de Duitse grens.) Dit was de laatste van onze familie die we nog niet gezien hadden.

Zondag 5 juli: Een mooie zonnige dag. De kerk was meer dan vol met 70 extra familieleden. Het was een mooie dienst. Papa sprak over de Heilige Geest. Een zwager zei: "Ik heb nog nooit een preek gehoord over de Heilige Geest, hier heb ik op gewacht." Ik kon niet geloven wat ik hoorde van anderen. Ik herinner me dat we ons erg gezegend voelden als we naar de kerk gingen van mijn neef in Canada. Er was een verschil in prediking, maar je vergat snel wat je gewend was.

De koffie daarna werd erg gewaardeerd, maar het werd één grote "afscheid" partij. Verschillende vrienden van papa kwamen uit andere plaatsen naar de kerk. Het duurde een paar uur voordat we bij mijn broer op het "Huis ten Dorp" waren, zoals was gepland. Een heerlijke maaltijd en een lange rustige wandeling bracht rust voor lichaam en emoties. Het was zo mooi om een paar uur in het huis van mijn jeugd te zijn. Nu konden we wandelen en alle plaatsen zien waar we vroeger liepen en waar ik woonde en werkte onder supervisie van Moeder. Natuurlijk waren er ook emoties bij betrokken, maar ik voelde dat ik door de jaren wortel had geschoten in Canada en dat ze daar moesten blijven. In de avond gingen we naar een gecombineerde dienst van de Gereformeerde en Hervormde Kerk. Het was een mooie avond met twee koren en een preek over het thema "de vrede die alle verstand te boven gaat."

6 juli: Deze laatste dag werd besteed aan een reis naar de provincie Zeeland. Mijn zus Teuns en haar man organiseerden alles om Oma en ons te laten zien waar de dijk in februari 1953 was gebroken en meer dan 2000 mensen verdrongen waren. We zagen films en hoe dit allemaal hersteld is. Het was een enorm moeilijke taak en zeer tijdrovend. Toen we van deze verschrikkelijke overstroming hoorden waren we in de kerk. Ik denk dat we allemaal meer baden voor onze geliefden dan dat we naar de preek luisterden. Niemand was in staat geweest om Nederland te bereiken. Sommigen hadden het die ochtend op het nieuws gehoord. Onzekerheid is een vreselijk iets.

Het was een heel goede dag, ook voor Oma, er kwam een droom voor haar uit. Hoewel het verdrietig was zo veel over deze tragedie te horen. Eén dag was niet lang genoeg om alles te begrijpen wat we gezien en gehoord hadden. We waren ook bij twee begraafplaatsen gestopt waar alle mensen uit één stad, die 's nachts verdrongen waren, bij elkaar begraven waren. Het verdriet van familie en vrienden, ik kon niet eens beginnen het te begrijpen. Het was zo overweldigend.

7 juli: Dit was de dag om weer afscheid te nemen van onze geliefden. Aan onze drie weken vakantie was een einde gekomen. Het was de laatste keer dat we moeder op deze aarde zagen en daar waren we ons goed van bewust. Zij was de belangrijkste reden voor deze reis. Moeder was 88 jaar oud en nog heel gezond. Ze kon er volledig van genieten en dat maakte ons allen blij en dankbaar. Ze leefde nog vijf jaar en schreef ons tweemaal per maand een brief. Op de trouwdag van Jim en Babette, had ze een beroerte en vier weken later vertrok ze naar haar hemelse Huis.